Correctievoorschrift VWO

2018

tijdvak 1

Nederlands

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.

 De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
- 4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen. Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 T.a.v. de status van het correctievoorschrift:

 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 T.a.v. het verkeer tussen examinator en gecommitteerde (eerste en tweede corrector):
 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de
 behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een
 standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de
 kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet
 verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk
 of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden. *Een fout*

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
 en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert
 Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Correct taalgebruik wordt getoetst bij alle antwoorden van de kandidaat op open vragen. Voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik worden maximaal 4 scorepunten in mindering gebracht. Onder incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik moet worden verstaan: spelfouten, verkeerd woordgebruik en fouten in de zinsbouw inclusief verkeerde woordvolgorde.
 - Zelfstandig gebruik van bijzinnen (als in: "Omdat ...") dient niet fout te worden gerekend. Herhaalde fouten dienen als afzonderlijke fouten te worden geteld.
 - De fouten voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik dienen los van de inhoudelijke beoordeling te worden geregistreerd en de daarbij behorende aftrekpunten dienen bij de laatste beoordelingscomponent uit het correctievoorschrift te worden

genoteerd.

Voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik dient de volgende aftrekregeling te worden gehanteerd:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Bij een antwoord op een open vraag waarbij de kandidaat niet hoeft te antwoorden in een volledige zin, wordt niet de grammaticaliteit van het antwoord beoordeeld, maar de spelling wel. De reikwijdte van vakspecifieke regel 1 wordt hiermee voor antwoorden op deze open vragen beperkt.

Bij de beoordeling van de spelling dient uitgegaan te worden van de schrijfwijze volgens de Leidraad bij de Woordenlijst Nederlandse Taal (het Groene Boekje).

Deze aftrekregeling geldt onverkort voor alle kandidaten.

- 2 Het is de kandidaat niet toegestaan telegramstijl te gebruiken bij vragen waarbij in volledige zinnen moet worden geantwoord. Voor een antwoord dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend.
- 3 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.
- 4 Wanneer een antwoord op een open vraag het maximum aantal woorden overschrijdt, worden alleen de woorden van het antwoord tot het toegestane maximum in de beoordeling betrokken met inachtneming van vakspecifieke regel 3.

4 Beoordelingsmodel

Vraag Antwoord

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Scores

1

1

Tekst 1 Meer filosofie!

1	A	1
2	Α	1
3	С	1

4 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

(Dat is betreurenswaardig, want) Hawkings waarschuwing is terecht, maar die wordt hierdoor niet serieus genomen / we moeten wel serieus omgaan met deze/genoemde problemen / met de problemen van de robotisering.

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.

5	A	1
6	D	1
7	В	1

Tekst 2 Minder economie, meer filosofie

8 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- De universiteit is vernoemd naar een van de grootste Nederlandse filosofen / De naam van de universiteit suggereert dat de bestuurders waarde hechten aan filosofen / aan filosofisch gedachtegoed
- Het is (daarom) opmerkelijk/wrang/ironisch dat (juist/zelfs) deze universiteit de faculteit filosofie wil opheffen

Maximumlengte van het antwoord: 40 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.

9 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

Er wordt radicaal bezuinigd op de geesteswetenschappen
 De maatschappelijke waarde ervan wordt niet onderkend / Deze zouden financieel/bedrijfseconomisch niet interessant zijn / De

1

1

1

1

bestuurders zijn bevangen door een bedrijfseconomisch fatalismeDeze ontwikkelingen zijn dramatisch

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.

10 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Bedrijfseconomische/Financiële overwegingen hebben tegenwoordig de overhand, terwijl het maatschappelijke belang niet (meer) wordt onderkend.

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.

11 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

 Universiteiten vervullen een cruciale functie bij de instandhouding van ons culturele erfgoed

 Universiteiten verzorgen 'Bildung' / intellectuele vorming / Intellectueel gevormden kunnen beter omgaan met snelle veranderingen in de samenleving en de economie

• Er zijn (met name bij politieke instabiliteit) hogeropgeleiden nodig die vreemde talen spreken en de bijbehorende samenlevingen en culturen begrijpen

Beoordeel de spelling en grammatica.

12 A 1

13 D 1

14 **C** 2

Tekst 3 Filosoof, ga naar Delft!

15 A 1

16 D

17 maximumscore 4

De kern van een goed antwoord is (vier van de volgende):

- De geesteswetenschappen hebben (veel) meer studenten dan de bètastudies. / Er zijn (nog steeds) veel studenten geesteswetenschappen.
- Het idee dat technologen/ingenieurs niet zelf zouden kunnen nadenken over de maatschappelijke implicatie van hun onderzoek/uitvindingen klopt niet. / Bèta's kunnen zelf ook (over grote vragen) nadenken.
- Er zijn nog zeven andere opleidingen filosofie binnen een straal van 100 kilometer rond Rotterdam. / Er zijn genoeg andere plaatsen in Nederland waar je filosofie kunt studeren.
- Door de sluiting van faculteiten filosofie wordt men gedwongen over de grenzen van het eigen vakgebied heen te kijken en samen te werken / ontstaat een brede bachelor. / Door bezuinigingen bij de geesteswetenschappen vervagen de grenzen tussen opleidingen.
- Als iets vergelijkbaars gebeurt in de b\u00e9tafaculteit, wordt ook niet beweerd dat dat leidt tot de ondergang van de kenniseconomie.
- Je kunt in Rotterdam (waarschijnlijk) nog (steeds) filosofie studeren.

per genoemd element

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

18 D

19 maximumscore 4

Zeven van de volgende:

- binnen de lijntjes van hun eigen vakje kleuren (regels 74-75)
- 'Grote Vragen' (regel 78)
- contactgestoorde (ingenieur) (regels 82-83)
- (een aantal) oude koeien uit de sloot (trekt) (regels 86-87)
- (de filosoof) aan de zijlijn (regels 87-88)
- (vergeet ook) vooral (niet) (regel 90)
- het eenzame eilandje (wijsbegeerte) (regel 98)
- een leger (van communicatiewetenschappers) (regels 100-101)
- Gelukkig (zijn er) (regels 101-102)
- dus dat moet goed komen (regel 104)

Opmerking

Bij het tweede liggende streepje zijn aanhalingstekens niet verplicht, hoofdletters wel.

indien zeven elementen goed	4
indien zes elementen goed	3
indien vijf elementen goed	2
indien vier elementen goed	1
indien drie of minder elementen goed	0

Beoordeel de spelling.

20 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

 Bètawetenschappers denken zelf ook na / kijken allang over de grenzen van de eigen studie heen / denken niet meer in academische hokjes

1

1

 Het wordt hoog tijd dat ook de geesteswetenschappers deze grenzen opheffen / van hun eilandje afkomen / dat er een brede bachelor ontstaat / dat geesteswetenschappers hun licht opsteken bij bètawetenschappers

Opmerking

Niet goed rekenen: Bezuinigingen moeten toegejuicht worden.

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.

Overkoepelende vragen bij tekst 1, 2 en 3

21 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

 tekst 1: geesteswetenschappen zijn nodig om antwoord te geven op de grote/ethische vragen van deze tijd / om uit te zoeken wat menselijk en wat natuurlijk is / om uit te zoeken wat het betekent mens te zijn

1

 tekst 2: geesteswetenschappen zijn nodig om kennis te behouden en te ontwikkelen die niet onmiddellijk in klinkend privaat rendement kan worden omgezet / om ons culturele erfgoed te behouden / om te zorgen voor maatschappelijke opbrengsten (zowel financieel als nietfinancieel) die groter zijn dan private / om Bildung te verzorgen / om te zorgen voor positieve externe effecten

1

 tekst 3: de rol van de geesteswetenschappen is veel minder groot dan opiniemakers en columnisten willen doen geloven / de (traditionele) rol van de geesteswetenschappen is overgenomen door wetenschappers uit andere disciplines

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

22 maximumscore 2

1, 3, 5 en 6

indien vier elementen goed 2
indien drie elementen goed 1
indien twee of minder juiste elementen goed 0

23 maximumscore 1

"De Erasmus Universiteit heft binnenkort de faculteit filosofie op, omdat te veel studenten filosofie als bijvak nemen en de universiteit daarvoor geen geld van de overheid krijgt." (tekst 1, regels 122-127)

Opmerking

Niet goed rekenen: "Uitzoeken wat het betekent mens te zijn, doe je maar in je vrije tijd" (tekst 1, regels 118-119)

Beoordeel de spelling.

24 maximumscore 1

"(Dan moet je) de bezuinigingen bij geesteswetenschappen toejuichen" (tekst 3, regels 130-132)

Ook goed is:

"dan had je die faculteit filosofie niet gisteren, maar al tien jaar geleden moeten opheffen." (tekst 3, regels 128-130)

Beoordeel de spelling.

25 maximumscore 5

De kern van een goed antwoord is:

- 1 Opleidingen met een laag privaat, maar hoog maatschappelijk rendement sterven uit. / bedreiging van de geesteswetenschappen / Er wordt (radicaal) gesneden in de geesteswetenschappen.
- 2 de (Nederlandse) overheid / de universiteit(sbestuurders) / beleidsmakers
- een andere soort financiering invoeren / Stop de financiering van studies die zichzelf kunnen bedruipen. / Stop met het sluiten van opleidingen die het zelf niet kunnen redden maar wel maatschappelijke meerwaarde hebben.
- 4 opiniemakend Nederland / vertegenwoordigers van de geesteswetenschappen / (de meeste) opiniemakers / columnisten
- 5 Geesteswetenschappers moeten buiten hun academische hokjes gaan denken / grenzen tussen studies laten vervagen / gaan kijken bij ingenieurs.

per juist weergegeven element

1

Opmerking

Antwoorden met voorbeelden van opleidingen niet goed rekenen.

Beoordeel de spelling.

Tekst 4 Wat is slim?

26 D 1

27 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

De houding/verwachting van docenten is cruciaal voor de ontwikkeling van hun leerlingen.

Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Opmerking

Uitsluitend 2 of 0 scorepunten toekennen.

28 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Docenten zouden hun leerlingen veel moeten laten oefenen
- en positieve verwachtingen over hen moeten uitspreken / en geen negatieve verwachtingen over hen moeten uitspreken

1

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

29 B 1

30 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is

- 1 je veel oefent / gerichte inspanning levert
- 2 ontwikkel je door te oefenen / kun je ontwikkelen

per juist weergegeven element 1

Beoordeel de spelling.

31 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Zoals Aphrodite het standbeeld van Pygmalion tot leven riep
- zo moeten docenten het talent dat verscholen zit in leerlingen ontwikkelen/tot leven roepen

of

- De docent wordt vergeleken met Aphrodite (die een beeld tot leven riep)
- (want) de docent kan het talent van de leerlingen tot leven roepen

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Antwoord Vraag **Scores**

maximumscore 2 32

De kern van een goed antwoord is:

- als hun omgeving tijdens hun schooltijd (expliciet) had laten merken dat hun capaciteiten toereikend waren
- 1
- en zij destijds optimaal getraind hadden (om het gewenste doel te bereiken) / als zij hadden durven falen

1

Beoordeel de spelling.

maximumscore 2 33

De kern van een goed antwoord is (twee van de volgende):

- Hoe word je slim/slimmer?
- Wat kun je zelf doen om slimmer te worden?
- Wat is verstandig om te doen?

Opmerking

Het antwoord hoeft niet in vraagvorm, maar duidelijk moet worden dat de titel op meer manieren uitlegbaar is.

per juist element

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

maximumscore 1 34

De kern van een goed antwoord is:

Beide visies (op talent) gaan ervan uit dat talent ontwikkelbaar is

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

maximumscore 2 35

De kern van een goed antwoord is:

In tekstfragment 1 wordt bepleit dat het onderwijs zich meer gaat richten op talentvolle kinderen (in plaats van op leerlingen met achterstanden)

In tekst 4 gaat het om het bevorderen van talent bij alle leerlingen

of

Volgens tekstfragment 1 geniet excellentie in toenemende mate aandacht

Volgens tekst 4 wordt excellentie te weinig bevorderd / beseft men te weinig dat je excellentie kunt bevorderen

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

Incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik

Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik dienen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering te worden gebracht volgens onderstaande aftrekregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4
Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.	

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 29 mei. Meteen aansluitend op deze datum start Cito met de analyse van de examens.

Ook na 29 mei kunt u nog tot en met 12 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in de webbased versie van Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector.

Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Bas Heijne, www.nrc.nl, 14 december 2014
tekst 2	Bas Jacobs, Rick van der Ploeg en Sjeng Scheijen, NRC Handelsblad,
	18 december 2014
tekst 3	Rosanne Hertzberger, NRC Handelsblad, 20 & 21 december 2014
tekst 4	Hans van Dijck, de Volkskrant, 24 oktober 2014
tekstfragment 1	naar een website van het Ministerie van Onderwijs (OCW) over actuele
	vraagstukken in het onderwijs